

การทดลองสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย
เพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่เด็กก่อนวัยเรียน



นางสาวสมจิตร เอื้ออรุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-566-020-9

009183

17670937

An Experiment on Teaching Social Character By Using Media
Emphasizing Thai Cultural Art For The Enhancement of
Pre-School Children's Attitudes Towards Thai Culture

Miss Somchit Oua-Arun

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1985
ISBN 974-566-029-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย
 เพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่เด็กก่อนวัยเรียน
 โดย นางสาวสมจิตร เอื้ออรุณ
 ภาควิชา ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา คำสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สุมน อมรวิวัฒน์
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (คำสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุญภาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ทศพร อรรถนรินทร์
ประธานกรรมการ
 (รองคำสตราจารย์ ดร.ทศนา แยมมณี)

สุมน อมรวิวัฒน์
กรรมการ
 (คำสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

ประคอง กรรณสูต
กรรมการ
 (รองคำสตราจารย์ประคอง กรรณสูต)

พูนสุข บุณย์สวัสดิ์
กรรมการ
 (ผู้ช่วยคำสตราจารย์ พูนสุข บุณย์สวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย
เพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่เด็กก่อนวัยเรียน

ชื่อนิสิต นางสาว ส้มจิตร เอื้ออรุณ

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ถ่มน อมรวิวัฒน์

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2528



บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่เด็กก่อนวัยเรียน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของเด็กก่อนวัยเรียนที่ครูสอนโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยและที่ครูสอนโดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอน 16 แผนที่ได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นแผนการสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย 8 แผน สำหรับสอนนักเรียนกลุ่มทดลองและแผนการสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย 8 แผนสำหรับสอนนักเรียนกลุ่มควบคุม

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสัยทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้จำนวน 8 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ มีเรื่องความขยันหมั่นเพียร มีระดับความยาก 0.60 อำนาจจำแนก 0.66 เรื่องความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระดับความยาก 0.33 อำนาจจำแนก 0.53 เรื่องมารยาทที่ดีและมีสัมมาคารวะ มีระดับความยาก 0.40-0.76 อำนาจจำแนก 0.33-0.80 เรื่องความอดทนอดกลั้น มีระดับความยาก 0.83 อำนาจจำแนก 0.33 เรื่องความมีระเบียบวินัยมีระดับความยาก 0.40-0.83 อำนาจจำแนก 0.33-.53 เรื่องความรับผิดชอบ มีระดับความยาก 0.63 อำนาจจำแนก 0.46 เรื่องความเมตตาากรุณา มีระดับความยาก 0.60 อำนาจจำแนก 0.80 เรื่องความซื่อสัตย์ มีระดับความยาก 0.46 อำนาจจำแนก 0.53

ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ α (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.87

3. แบบวัดเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจแก้โดยจากผู้ทรงคุณวุฒิและนำไปทดลองใช้จำนวน 20 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัด โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20) มีค่าเท่ากับ 0.68

วิธีการวิจัย

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ และนักเรียนชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนประถมนทิวราภิเศก โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 20 คน รวม 40 คน ผู้วิจัยได้ทดลองสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเองตามแผนการสอนนิสัยทางสังคม โดยสอนห้องเรียนละ 5 คาบต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสัยทางสังคม และแบบวัดเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยไปทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มโดยทำการทดสอบก่อนทำการสอนและหลังทำการสอน แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสัยทางสังคมสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย และนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยมีการเรียนรู้โดยมีขั้วเฉลยคะแนนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยมีเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย มีเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยในทางบวกไม่มากขึ้นโดยมีขั้วเฉลยคะแนนหลังสอนไม่แตกต่างจากก่อนสอนที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5. นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปะวัฒนธรรมไทย มีเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยในทางบวกมากขึ้น โดยมีสถิติโดยคิด คะแนนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

๗

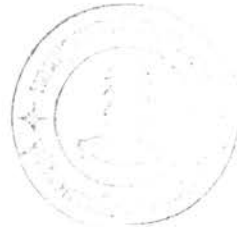
Thesis Title An Experiment on Teaching Social Character By
Using Media Emphasizing Thai Cultural Art For
The Enhancement of Pre-School Children's Attitudes
Towards Thai Culture

Name Miss Somchit Oua-Arun

Thesis Advisor Professor Sumon Amornvivat

Department Elementary Education

Academic Year 1985



Abstract

The purposes of this study were to experiment on teaching social characters by using media emphasizing Thai cultural art for the enhancement of pre-school children's attitudes towards Thai culture and to compare academic achievement of the students who were taught by using media emphasizing Thai cultural art and who were not, and also to compare pre-school children's attitudes towards Thai culture of those students.

Instruments

1. The Social Character Learning Achievement Test were constructed by the researcher, examined by 5 experts and has already been tried out. It was found that, on the student deligence topic, the level of difficulty was 0.60 and the power of discrimination was 0.66; on the generosity were 0.33 and 0.53; on the good manner and courtesy were 0.40-0.76 and 0.33-0.80; on the endurance were 0.83 and 0.33; on the self discipline were 0.40-0.83 and 0.33-0.53; on the responsibility were 0.63 and 0.46; on the kindness were 0.60 and 0.80 and on the honesty topic were 0.46 and 0.53 respectively.

The test reliability coefficient was 0.87.

2. Attitude towards Thai Culture test constructed by the researcher and examined by the experts were tried out to test twenty questions. A reliability coefficient was 0.68.

3. Sixteen lesson plans were improved by the experts.

Precedure

The sample were two groups of kindergarden grade two of Pratumnuksaunkularb School and Prathomtaweethaphisek School There were 20 students in each group. The researcher had experimented teaching in each class 5 periods per week (20 minutes per period) for four weeks. The statistical method for data analysis was the t-test.

Results

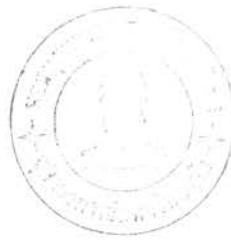
1. The social character achievements of the students who were taught by using media emphasizing Thai culture art, were higher than the students who were taught by non-using media emphasizing Thai culture art at the statistically significant of .05 level.

2. The arithmetic mean of the post-test of the students taught by using media emphasizing Thai culture art and non-using media emphasizing Thai culture art were higher than pre-test at the significant of .05 level.

3. The students' attitudes towards Thai culture who were taught by using media emphasizing Thai culture art, were higher than the students who were taught by non-using media emphasizing Thai culture art at the statistically significant of .05 level.

4. The arithmetic mean of the post-test of the students, who were taught by non-using media emphasizing Thai culture art, do not have an increase in positive attitudes towards Thai culture and were not different from the pre-test at the significant of .05 level.

5. The arithmetic mean of the post-test of the students, who were taught by using media emphasizing Thai culture art, have an increase in positive attitudes towards Thai culture, and were higher than the pre-test at the significant of .05 level.



กิตติกรรมประกาศ

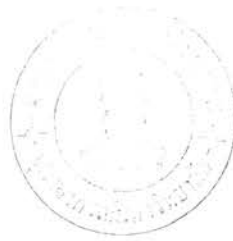
การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะความเมตตากรุณา ความเป็นครู ที่มีกัลยาณมิตรที่เป็นเลิศจากคณาจารย์ผู้มณ อมรวีวัฒน์ ที่ได้ให้กำลังใจ ย้ำคิด ย้ำเสนอแนะ การตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ สิ่งใดที่จะเป็นอุปสรรคทำให้ท้อถอย ท่านใดให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดขั้ดอุปสรรคจนหมดสิ้นไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาจนมิอาจจะกล่าวคำใดมาเปรียบได้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่านที่ได้กรุณาสละ เวลาตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ผู้อำนวยการ อาจารย์ประจำชั้น โรงเรียนอนุบาลวัดปริณายก ที่ได้ให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือ คณาจารย์และนักเรียน ทั้งโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ และโรงเรียนประถมทวารวดี เค้ก ที่ให้ความสะดวกอย่างเป็นกันเองในการใช้เครื่องมือและ เก็บรวบรวมข้อมูล รองคณาจารย์ประจำกอง กระดาษอัด ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติ รองคณาจารย์ ดร.ทศนา แยมมณี ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์ ผู้ช่วยคณาจารย์ พูนสุข บุญยสวัสดิ์ ผู้ช่วยคณาจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร ผู้ช่วยคณาจารย์ ดร.อุมา ลุคนธมาน ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใน พระคุณของบุคคลที่กล่าวนามเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ พี่ เพื่อน และน้องที่ให้กำลังใจ สบับสนุนและช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา ตลอดจนขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจำนวน 3,900 บาท มา ณ โอกาสนี้ด้วย

สมจิตร์ เอื้ออรุณ

สารบัญ



หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ย
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย.....	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
ความจำกัดของการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	11
บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	12
การอบรมเลี้ยงดูเด็ก.....	13
การเรียนการสอนลักษณะนิสัยที่ดี.....	19
สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทย.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
ตัวอย่างประชากร.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 5 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	75

สารบัญ

	หน้า
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	97
ประวัติผู้วิจัย.....	241

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ	65
2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนิสัยทาง สังคมของนัก เรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองก่อนทำการสอน	69
3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนิสัยทาง สังคมของนัก เรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองหลังทำการสอน	70
4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนิสัยทาง สังคมของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนทำการสอนและหลังทำการสอน	70
5 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนิสัยทาง สังคมของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนทำการสอนและหลังทำการสอน	71
6 เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของนัก เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่ม ทดลองก่อนทำการสอน	71
7 เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของนัก เรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังทำการสอน	72
8 เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนทำการ สอนและหลังทำการสอน	72
9 เปรียบเทียบ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของกลุ่มทดลองระหว่างทำการสอน และหลังทำการสอน	73
10 รายชื่อตัวอย่างประชากรในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	235
11 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและ เจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของตัวอย่าง ประชากรทั้งสองกลุ่ม	236
12 การสังเกตพฤติกรรมของนัก เรียนโดยอาจารย์ประจำชั้นของกลุ่มที่ครูสอน โดยใช้สื่อที่ไม่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยและกลุ่มที่ครูสอนโดยใช้สื่อที่เน้น ศิลปวัฒนธรรม	239